PRINTED BOOK

39

THE VEDIC PATH

Quarterly Journal of Vedic, Indological
and Scientific Research
Gurukula Kangri Vishwavidyalaya,
HARDWAR

To,

____

____

____

If not delivered, please return to :

Dr. R. L. Varshney
Editor, Vedic Path
'Dreamland'
P. O. Gurukula Kangri-249 404
HARDWAR, U. P., INDIA.

पेज - 1-5 ॐ छायादान विधी

14x11x0.1cm

श्री गणेशायनमः अथ छायादान विधीः आदौ देश :

... ...

जदशंवाटनापुड्रजेपुतंये नाराधित मात्रेण 39

पेज - 3 (3,4,7) 17 x10x0.2 c.m

नरवोन्चैवदाक्षिणाशामुख्योदुनेत् । उच्चारनेत्

स्वंदेव्यावरंलकछीति प्राति श्लोकं पठना

श्रीगणेशायनमः अथ छायादानविधिः आदौ देश
कालं ज्ञात्वा संकल्पं कुर्यात् अल्पमृत्युनिवारणा
र्थं मृत्युंजयप्रीत्यर्थं चंदनादौलेर्घृतपात्रपूरणेन अर्घा
दिभिः आज्यसंकल्पः अमुकस्याल्पमृत्युनिवारणार्थं
मृत्युंजयप्रीत्यर्थं आज्यावेक्षणमहं करिष्ये दूर्वांकु
रैराज्यस्याभिमंत्रणं कुर्यात् आज्यं च परमयज्ञेयमाज्यं
तेजो महानिधिः आज्यं च सर्वदेवानां प्रीयमाणे स्थितहविः
तरां घृविदर्शनं यत्कृतं मंगलमाप्नुयात् दुःस्वप्नं दुर्नि
मित्तं चाविघ्नं च नस्यामि कैवं २ तेजप्रस्तान पौर्वं च
बलं चायुप्रवर्द्धति ५ एषं समग्रराज्यं च भवेदन्यद
भीप्सितं ३ तेजोसि शुक्रमस्यमृतमसि धामनामा

स्त्रिप्रियं देवानामनाप्रहं देवयजनमस्तिश्च
तावलोकेन ४ ततः ब्राह्मणपूजनं कामधेनु
स्वसंमतो देवानामुत्तमं हविः आयुर्वृद्धिकरं दा
नुराज्यं पातु सदैवमे संकल्यं ततः दानप्रति
ष्ठादानं विज्ञमानेन इति छायादानविधिः॥

श्रीसूर्याय नमः ॐ नमो भगवते सूर्यायाक्षिते
जसे नमः ॐ खेचराय नमः ॐ महते नमः
ॐ तपसे नमः ॐ रजसे नमः असत्यो मास
द्गमय तमसो मां ज्योतिर्गमय मृत्योर्माम

ऋतंगमय उँ सोभगवान् शुचिरूपः सोहंभग
॥२॥ वान् शुचिरव्रतिरूपः यश्चमांचवसु आत्मनी वि
द्यांब्राह्मणोनित्य मधीतेनतस्याग्निरोगोभ
वतिनतस्यकुलेघोभवति अष्टौब्राह्मणा॥
न्ग्राहयित्वा यदिविद्यानसिद्ध्यंति नदाव्या
सोऋतंवदेत् ॐ विश्वरूपंप्रथमंतंजात
वेदसंहिरण्मयंपुरुषंज्योतिरूपंतंप्रस्तंवि
स्वस्ययोनिंव्रतिपंतमुग्रपुरः प्रजानामु
दपत्यमसूर्य्यः ॐ नमोभगवते आदि

त्वापत्रहोवाहिनीस्वाहा इतिनेत्रायनिपदं समा
प्तं शुभमस्तु॥ॐअस्यश्रीमंगलस्तोत्रस्यविरू
पाक्षऋषिरनुष्टुप्छंदः भुवनेशीदेवताबीजमं
त्रबीजं रूपंनारायणोदेवता बृहस्पतिः स्था
वरजंगमानांकीलकं सर्वश्रीपार्थेरोगदो
षज्वरएवविनाशार्थेसंतानादिकलप्राप्त्य
र्थेमंगलदेवताप्रसन्नार्थेमंगलस्तो
त्रपाठजपेविनियोगः ॐमंगलायनमस्तु
भ्यंस्थिरासनायनमः भूमिपुत्रोतमोज

5

ॐधरात्मजाय नमः ॐ कुजाय नमः ॐ भौमाय नमः ४ 6

२ तिः ऋणहर्त्रीय नमस्तुभ्यं धनदायदायनमो

नमः रक्तास्यानस्थिरत्वं चमहाकायेनमोन

मः ॐ लोहिताय नमः ॐ सामगानां कृपाक

राय नमो नमः ॐ भूतिदाय नमः भूजात्मे

भूमिपुत्रस्य ऋणहर्त्ता धनं जपेत् स्थि

रासने महाकाय सर्वकाम सर्वकामीवरोध

कः हिपत्तलप्रदः रोगहर्त्ता लोहिताक्षो सा

मगानां कृपाकरः धरात्मजो कुजो भौमो

भूतिदो भूमिनंदनः अंगारको यमश्चैवः

सर्वदुःखविनाशनः वृश्चिकन्नीचहर्त्ताचस
र्वकामफलप्रदा १० एतानिभौमनामानिनि
संध्ययः पठन्नरः एकविंशतिवारेण पठित
व्यंग्रहपीडितः ऋणं नजायतेतस्यसंतता
नंवर्द्धतेसदा रक्तपुष्पेचगंधेचधूपदी
पगुडायुते एकविंशतिसंख्याते त्रिकोणे
रक्तमंडले मंडलेपूजयेद्धन्यामंडलेतच
सर्वदा ऋणुलाख्य चतुर्थी [illegible] चभौम
वारेणसंयुतातद्विशेषं कृते पूजादान

४ होमं च संपुटे दत्वा च विप्रान्विदुषां सर्वमेव य
यदि इच्छसि तथा भौमदिनो ह्येव भौम भौ
मं च पूजनं प्रमाणं तस्य कथितं वामपादे
न बध्नीमान्नित्यो रेखा एक कृत्वा अंगा
रेण तद्गतः एकविंशति वारेण वामपा
देन मार्जयेत् ताम्रपात्रेनये यस्तु वाम
पादेन तैन तु एकविंशति नामानि पठि
त्वा च दत्त ततः अर्घ नैवेद्य स्तोक अं
गुल्यो कर सामर्दं नत्परं च गुडं स्वर्ण

ग्ना सन्वादं देहि आनू एतत्स्तोत्रेनः संदे
होचरठ सौधंनं भवेत् चतुर्थेपि प्रसमेमा
सेफलं प्राप्नोति निष्चितं इति मंगलना
मा [illegible] ॥ अथमंगलस्तोत्रं अंगार
को महीपुत्रो भगवान्भक्तिवत्सलः नमस्ते
ममरोगानि हरदुःखविनाशनं अवितं दे
वासंवत्ताव रदोमेषवाहनः भारद्वाजो
कुलोत्पन्न सकलशान्तिगदाधरः एवंकृ
त्वानसंदेहोकरणंजस्तोधनीभवेत्॥ ।॥

इदंगुह्यकुंजंस्तोत्रं नदेयंपस्यकस्यचि
५ त् दातव्यंव्रतदानस्मै भक्तिश्रद्धासम
न्वितः स्योनेंस्योनापृथिवीनोभवानृए
सयेनिवेशिनीपच्छानः शर्मसप्रथास्वा
हा इतिमंत्रेनापृथिवीतिमंत्रेण दत्त्वेया
मेप्रयत्नायेन गौरस्तुनिर्मलादेववृंतपूजा
र्विनेनचमंत्रेमाराधितंदानंसर्वपा
पभयापहं सुपंस्तुवर्णसदर्शं वाह
नायुद्धसंयुतं येनाराधितमात्रेण

अथातः स्थितिपाठः सर्वकामे मुक्तिकामे च संहृतिः ॥ श्री ॥ तं८

श्रीराम. ॥ मारुते चैव दक्षिणाशामुखो हुनेत् ॥ उत्ताटनेतूत्तरस्यांदिशा
मेवं प्रवक्ष्यति: ॥ सावर्णिः सूर्यतनय इत्यारभ्य सावर्णिर्भविता
मनुरित्यंतः पाठः सृष्टिक्रमः ॥ उ राशुंभनिशुंभाभ्यामिमा
दिनवाध्यायान्पठित्वा प्रथममारभ्य चतुर्थाध्यायांतपाठ
स्थितिक्रमः ॥ एवं देव्या वरं लब्ध्वा इत्यादि सावर्णिः सूर्यत
नय इत्यंतं संहारक्रमः संकटे नातिकामे पुष्टिकामे च सृष्टि
क्रम उदाहृतः ॥ दाक्षिणात्यसंप्रदाये त्वेव पाठः ॥ क्रमः वेदा
दिबीजत्रयं चैव मायाकामं तथैव च ॥ पृथ्वी रेफं वामनेत्रं नाद
बिंदुविभूषितं ॥ मायाकामं ततः पश्चान्मूलमंत्र उदाहृतः ॥ श्रीराम: ॥

॥ २ ॥

वेतनं कमोहनायच ॥ आकर्षणायपारं तीप्रक्षिपेत्कलशोदरे ॥ जपे
न्मंत्रमोहशानिस्तरागुरुगदतोमम ॥ क्षिप्तं पत्कलशेहस्तात्तदा
दायजपेन्मनुं ॥ नकुलीशंवामकर्णयुतमर्द्धेंदुशेखरं ॥ द्विवीजमे
वं समुच्चार्यमोपायीजंतोवदेत् ॥ चामुंडायैततः पश्चात्कृतांते
मनुरीरितः ॥ ह्रूं ऐं ह्रीं चामुंडायैस्वाहा । ॐ ह्रीमित्यनेनकरागन्या
से ॥ जपेद्वादशलक्षं तु त्मायाते नैवधारिणा ॥ कृते तस्यापि प्रलिप्ता
श्चतिलधाः । न्यादितं तु लान् ॥ धर्मार्थकाममोक्षाणां संसिद्धे
पायस्तु कृते ॥ मारणमोक्षणे चैव तु । प्रोक्तं नकर्माणि ॥ कृते
न्माथांत्रिमध्वक्तंमोहनेमधुपायसं ॥ स्तंभनेमातुलफलं वश्यके तु
हेतशार्षपं ॥ धर्मार्थकाममोक्षार्थं दूर्वाशामिमुर्वाकृते तु ॥ मोहने

॥ श्रीरामः ॥
॥ ४ ॥
॥ दु० प० ॥

3

विधानकं ॥ जपेदेको नरः सिद्धिं दिनानि नवसंख्यया ॥ नवाक्षरीवि
धानेन संपूज्याप्य विचक्षणः सहस्रं तु जपेन्मंत्रं प्रत्येकं च यथावि
धि ॥ हुत्वा दशांशतो होमं तत्र सिद्धिमवाप्नुयात् ॥ अपरस्य· ॥ कि[illegible]
ले मासं जपः ॥ बिल्वदले मधुत्रयप्लुतैः मासं होमो दशांशेन ॥ क्षीर
संप्लुतैः कमलैर्वा होमो लक्ष्मीप्राप्तिफलोपप्रयोग ॥ उदरास्थले
नमो देव्यादि इत्यादि मंत्रैरेव दशांशहोमः कार्यः इति संप्रदायः ॥ बाल
लोः कन्योर्दक्षिणाविशेषस्तत्रोक्तः पंचवर्णाः शतावृत्ते पक्षावृत्ते
तु तत्त्रयं ॥ पंचावृत्ते स्वर्णमेकं त्रिरावृत्ते तदर्धकं एकावृत्ते पादकं
तु दद्याद्यथाशक्ति तान्बुध इति क्रोडतंत्रे ॥ प्रत्येकावर्त्तने देवी हयमेध
नसंमितं ॥ त्रिरावर्त्त्यालभेत्कामान् पंचावृत्त्यारिपुंजयेत् इतस

॥ श्रीरामः ॥
॥ ४ ॥

कीलनमंत्र ॐ ह्रां ह्रीं क्लीं हुं ऐं लोमपलोम परमो हय इ उ कीलय ३ स्वाहा

लक्षमेकं जपेन्मूलं सर्वकामार्थसिद्धये ॥ ॐ ऐं ह्रीं क्लीं ल्रीं ह्रीं । ५
क्लीं नमः ॥ शतमादौ शते चान्ते जपेन्मंत्रं नवाक्षरं ॥ चंडीसप्तश
तीमध्ये संपुटोयमुदाहृतः ॥ सकामैः संपुटो जाप्यो निष्कामैः संपु
टं विना ॥ रात्रिसूक्तं जपेदादौ मध्ये सप्तशतीस्तवं ॥ प्रांते तु जपनी
यं तु देवीसूक्तमिति स्थितिः ॥ एवं संपुटितं स्तोत्रं सर्वकामार्थसिद्धि
दं ॥ लल्लाष्टमीं समारभ्य यावत्कृष्णचतुर्दशी ॥ रुद्रकोतरपाजा
प्यं एवं संपुटितं तु तत् ॥ एवं देवि मया प्रोक्तः ॥ मो रक्ष्यराशिकः क्रमः
तदन्ते हवनं कुर्यात्प्रतिश्लोकेन पायसैः ॥ रात्रिसूक्तं प्रांते सूक्तं तथा
तथा देव्याश्च सूक्तकं ॥ अपरञ्च ॥ अथातः संप्रवक्ष्यामि नवरात्रि

श्रीरामः
७
दु०प०

स्वाभीष्टप्राप्तिः ८ सर्वापन्निवारणाय प्रतिश्लोकं दुर्गे स्मृतेतिप
ठेत् ९ अस्य केवलस्यापि श्लोकस्य कार्यानुसारेण लक्षमयुतं
शतं वा जपः १० सर्वाबाधोपस्य लक्षजपे श्लोकोक्तं फलं ११ इत्थं
यदा यदेति श्लोकस्य लक्षजपे [illegible] महामारी
शांतिः १२ ततो वृद्धिं नयो राज्यमिति मंत्रस्य लक्षजपे पुनः स्वराज्य
लाभः १३ हिनस्ति दैत्यतेजांसि इत्यनेन नमदीपबलिदाने घंटाबलि
दाने च बालग्रहशांतिः १४ आद्यावृत्तिमनुलोमेन पठित्वा ततो
विपरीतक्रमेण द्वितीयां कृत्वा मनुलोमेन स्येवमादवृत्तित्रये उक्त
प्रकारेषु शीघ्रं कार्यसिद्धिः १५ सर्वापन्निवारणाय दुर्गे स्मृतेत्यं कृत
तोयदंतिके पच्च दूरके इत्यृचं तदंत दारिद्र्यदुःखेत्यर्द्धमेवं कार्यानुसार

श्रीरामः
७

स्वस्थानमनुलोमक्र्यात् हति त्र्यमा दे ... तेतु विन्नोमं तदि ... प्रतिश्लोकं कृत्वा शताव्रति
पाठः इति श्री ... सिद्धिः ५

षोडशदीपाः इत्युत्तमः पक्षः एकपात्रे त्रयोदशदीपाः इति मध्यम एक
स्मिन्नेव दीपे त्रयोदशदेवता इत्यधमः पक्षः अयं विधिर्दीपेषु अष्ट
तंतुं ... जलपात्रेषु अग्निषु कुमारीषु कार्य्य इत्युपदेशः अथ प्रयो
तराणि कात्यायनीतंत्रोक्तानि० प्रतिश्लोकमाद्यंतयोः ... जं
पेन्मंत्रसिद्धिः १ प्रतिश्लोकं प्रादे जातवेदस इत्यृचं पठेत्सर्वकामा
सिद्धिः ३ अत्र ... त्वनारायणायादावंते ... वक मंत्रं जपेत् ४
प्रतिश्लोकं तन्न ... जप इत्यन्यत्र ५ प्रतिश्लोकं शरणागत दीनार्त
श्लोकं पठेत्सर्वकार्यसिद्धिः ६ प्रतिश्लोकं ... हनुमान् ... हितु ...
रीत्यर्द्धं पठेत्सर्वकामावाप्तिः ७ एवं देव्यावरं लब्ध्वेति प्रतिश्लोकं पठना